

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

Redacció General Barceló-1-2.º

Administració Sta. Eulària, 25.

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres herbes an es qui s'ho guany

A ON LA VENEN?

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca l'amo Andreu Alcover, Centre, 13.

A Palma: Llibreria d'En Guasp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria de N. Ernest Frau, Brossa.—Llibreria Amengual y Muntaner.

PRETXA

d'En
Pica Pica

Avui toca parlar de s'article XIV dels que publica dalt «El Pueblo» aquell eyna de Sòller que se firma Pablo i an a qui es nostro *Comentarista* l'anomenava pomposament D. Jaume Rullàn i Frau. S'articlet en questió esta escrit amb tota sa malicia d'un dimoni ¡Jesus St. Antoni! i amb tota sa fatuidat d'un estraflari que ralla d'assuntos que no entén. Jo estic en sa creencia que en no esser un germà bessó d'aquest Rullanet no seria capàs nigu d'entimar amb tan poques paraules els desbarats i ses blasfemies que hi ha a s'escrit objecte d'aquesta pretxa. Pero no adelantem impresions.

Parla s'oracle de Sòller

Comensa per dir aquest tarambana que «LA LEYENDA» de Jesus, tal com la Iglesia la enseña, no esta apoyada en todas sus partes por los textos que alega».

¿Que l'heu sentit an es rossinyol? En lloc de dir sa vida del Bon Jesus o s' historia del Bon Jesus, diu sa *legenda* del Bon Jesus. Mirau que escriu amb lletra distinta sa paraula *legenda*. Vol fer notar aquest estrumbol de Sòller que per ell el Bon Jesus no és un personatge historic, vol fer a sebre que per ell el Bon Jesus no és mes que un personatge legendari i si voleu que sigui una especie de tipo de novela o de rondaia com e-hu és D. Quixote o Don Martí Tacó tambe va. ¡A grandíssim poca-cosa! ¿Això és tenir vergonya a sa cara?

Diu s'oracle que tal *legenda* «no está opoyada en todas sus partes por los textos que alega»; i per provar aquest extrem cita es naixement del Bon Jesus. «El nacimiento milagroso no figura en Marcos, parece ignorado a designio por Juan y en Mateo y en Lucas se refiere con pormenores contradictorios» ¿Que tal aquesta prova? ¡Magnífica Sr. Rullàn! Si are el tenia aprop li donaria un caramel-lo perque no s'hagués de xupar es dit.

Pero ¿i com és tan rebble aquest Rullàn de Sòller? ¿Vol dir perque no tots els evangelistes parlen des naixement del Bon Jesus, sa vida del Bon Jesus no está contenguda a n'els textos que alega l'Esglesia? ¡A grandíssim...estúmbol. ¿I això és tot es suc de servell que té D. Jaume Rullàn i Frau de Sòller? ¿Un bon calop s'hi pasetja idó per sa vall de ses taronges!

Suposem que a un pipioler de «El Pueblo» li passa p'es carabassot contar sa vida i miracles des fabioler Rullàn i que per això alegui come fonts historíques quatre documents; per exemple: sa fe de bautisme (supós que el Senyor Sullàn és batiat, encara que no-hu semble), sa llecencia de brigadier carlista (aón consten ses heroicidats de mestre Rullàn), sa lletra de matrimoni (si és que sigui casat, que-hu dubt perque jo no sé qui s'hi vulgui encoblar amb una pessa d'aquestes) i una certificació de bona conducta firmada p'el Sr. Director de «El Pueblo».

Suposem tot això; i suposem tambe que jo m'he begut es seuy ¡Deu Nostro Senyor no permeti mai una tal cosa, amen! i que exclami d'aquesta manera:

Sa vida des fabioler Rullàn, tal com la conta aquell pipioler de «El Pueblo» no está contenguda a n'els textos que alega (fe de bautisme, llecencia de brigadier, etc), perque des naixement des fenómeno de Sòller per exemple, només en parla sa partida bautismal i els tres documents restants no en diuen ni un mot.

¿Que diria s'oracle solleríic si jo m'amollás d'aquesta manera impugnar sa seua vida? Lo manco que me diria és que jo sem una encruia. I tendria raó. ¿An a qui se li ocorre pensar que tots els documents que se refereixen a sa vida d'un homo han de dir lo mateix? ¿ningú absolutament en no esser que sigui un cap d'uiastre, una bala, una reia, una encruia de ferrer.

Ido això que no pot ocorre a nigu li ha ocorregut an es sabi de Sòller. Ni més ni pus. Perque no tots els quatre llibres de s'Evangelí posen es naixement del Bon Jesus, aquest insigne fabioler, que jo no sé perque li han de dir D. Jaume Rullàn i Frau, s'atansa a escriure amb lletres de mol-lo que sa vida del Bon Jesus tal com l'Iglesia l'ensenya «no está apoyada en todas sus partes por los textos que alega». ¿No és precis regoneixer que aquest Rullàn de Sòller no és més que un senyor fabioler que té es pis d'alt ple de goteres? ¡Es necessari enteular de bell nou, ho insigne fabioler de Sòller!

Aquest tros d'encruia reforsa aquella afirmació tan salerosa amb allò de que es naixement del Bon Jesus «en Mateo y en Lucas se refiere con pormenores contradictorios». Pero ¿i com demostra es fabioler de Sòller això que diu? ¿Quins son aquest pormenores contradictoris? ¿Com no en cita qualcún? ¿I assu-així, amb sos papers tan banyats, sa presenta En Rullanet a parlar en públic? Una de dues. O aquest Rullàn és un endiot que no sab dos i dos quants fan o sa redacció de «El Pueblo» i els quatre suscriptors d'aquest setmanari se deixen tondre ignominiosament. Si el Sr. Rullàn fos qualque cosa mes que un fabioler, no diria la mitat dels desbarats que diu; i si sa redacció de «El Pueblo» i els suscriptors de «El Pueblo» no duguessen tanta llana p'es clotell ja l'haurien envidat a mestre Rullàn una puntada de peu an es posterme i l'haurien envidat a fillar. He dit una de dues i no-hu he dit be. Si jo, *Pica Pica*, he de parlar en plata, he de dir que crec firmíssimament que es fabioler Rullàn intel·lectualment considerat és sa negació del ser, és un manat de paiús, res és; i que els devots de «El Pueblo» son una partida de bobians, babaluets, cap-closos i aubarcocs assolats que per tals mereixen que los rifi un fabioler de sa talla del ignorantíssim i cruíssim senyor D. Jaume Rullàn i Frau de Sòller.

Altra doi des gran fabioler

Per fer de curro i demostrar sa seua erudició diu l'insigne Sr. Rullàn que S. Juan Evangelista va prende d'En Filón sa doctrina sobre el Verb. ¡Grandíssim estupit! ¿I e-hu creis an això, fabioler de Sòller? Més ben dit: ¿I e-hu enteneu an això que acabau de copiar de qualque llibrot d'aquells que vos han aixugat es servell? Posaria doble quantre senzill que coneixeu tant sa doctrina d'En Filón i sa del Verb de S. Juan, com es manec de sa granera.

Es fals i refals, oh grandíssim fabioler que S. Juan prengué res d'En Filón. Sa doctrina de S. Juan sobre el

Verb no té res de comú amb sa doctrina d'aquell filosof judio. Es *Logos* d'En Filón i es *Logos* de S. Juan signifiquen coses completament distintes. ¿Encare ressussitau una questió que fa tantíssims d'anys que está enterrada i en la qual els pensadors catolics feren menjar tanta de terra an els racionalistes? ¡Ja put d'estentis això, oh insigne fabioler de Sòller.

I sobretot ¿per que no mos feis veure lo que afirmau? ¿Per que no mos explicau sa doctrina d'En Filón i comparant-la amb sa doctrina del Verb mos demostrau com dos i dos fan quatre que tot és una mateixa cosa i que per tant S. Juan se va aprofitar de sa filosofia filoniana? ¿Perque no-hu feis an això, oh grandíssim fabioler de Sòller?

Queda convidat el meritíssim Senyor Rullàn a escriure uns quants articles sobre aquest punt. Si realment coneix En Filón i sab lo que es això del Verb mos ne parlarà perque queda obligat a fer-ho come bon polemista; are si no sab una paraula de tals asuntos callarà com un mort com sol callar, com ha callat sempre que LA AURORA li ha donat un encals. ¡I e-hu veix tan clar que es fabioler de Sòller no tornarà parlar d'En Filón ni des *Logos* de San Juan! ¿Que sab s'ase d'ensefrenar si no ha menjat espiciat mai?

¿Que en voleu més, cavallers?

Encare estam en es principi de ses bataionades que es fabioler Rullàn amolla en es seu articletxo. Diu que ses genealogies del Bon Jesus que posen S. Mateu i S. Lluc en els seus evangelis respectius se contraduen, se peguen bufetades. ¡Ah gran pallarofa! ¡Tu si que no sabs que t'esmetgenques! ¿Avon está sa contradicció? Meam perlau, oh gran fabioler de Sòller, i digau coses sobre aquest punt. ¿Se contraduen perque no son iguales? ¡De tros de quoniam! No son iguales perque S. Mateu escriu sa genealogia *natural* del Bon Jesus, mentres que S. Lluc escriu sa *legal*. ¿Que és parlar-vos en grec això, senyor fabioler cap de gri de Sòller? Ido estodiau, homo, i no seureu tan tronxo. Sa genealogia del Bon Jesus, segóns S. Mateu i sa genealogia del Bon Mestre segón S. Lluc son dues genealogies diferents, pero no contradictoris. Son diferents perque es diferent sa linea genealógica del Bon Jesus segóns que se segueixi legal o naturalment. Vaja, senyor fabioler de Sòller, está vist i ben provat que en questions bíbliques sou un pobre taconer.

Encara pernetje més es fabioler

Fort i no-t moguis vol es gran estrumbol de Sòller que el Bon Jesus tengués jermans i germanes i diu que els cotòlics e-hu negam perque no tenim altre remei per defensar sa virginidat de María Santísima. ¡Noningú més que noningú! No li basta fletomar del Bon Jesus i s'ha d'associar tambe escupint a sa cara de sa seua puríssima Mare. ¡Nega que María fos verge es grandíssim fabioler poca-cosa de Sòller!

El desafiam an aquest estrumbol de Sòller a discutir aquell extrem. Que tregui els textos de l'Escritura i veurem que és lo que diuen sobre això dels jermans i germanes del Bon Jesus. ¿O se pense que no-hi ha més que afirmar que el Bon Jesus va tenir jermans i germanes? ¿O se pensa que no-hi ha més que afirmar que María Santíssima va infantar altres fiis fore del Mi-

nyonet Jesus? ¿Quina tudossa que és aques Rullàn de Sòller! ¡Quina banastra, Senyor! No serveix més que per dir desbarats i flastomar de lo més sant i sagrat que-hi ha en el cèl i a la terra.

No porem acabar de donar ventim a totes ses bataionades que es gran fabioler de Sòller va enteferrar a s'articlet que li estam adobant. ¡N'hi ha tants i tants de desbarats en aquell escrit! E-hu deixarem per dissapte que ve.

(DE L'INFANTESA)

Abans de la Processó del Corpus de la vila.

Si entrau a ca-ses monges
quin rebumbori alsat!
Benhaja la gran Festa!
benhagen els infants!

Que un troç de cel devalla
pareix per un encant;
dins cada mà de monja
par que hi floresca un sant.

Aquí Santa Cecilia
bella harpa té en la mà,
la cabellera rossa,
i el vestiment brodat.

Allà la Beateta
amb cara de bondat,
la vesta du senzilla...
d'un lliriet de camp.

Su'quí la Magdalena
d'aromes porta el vas,
sembla enjoiada i bella
que esclata amb caritat.

Su'llà, oh! Santa Elena
de magestat reial!
serva la Creu, companya
de reis i mendicants.

Aprop Santa María
amb vesta blanc-i-blau,
té un bell esclat de gracies!..
és casta i llirial.

I santes i més santes,
i verges de vel blanc...
la boca a mig sonriure
i un seny de dona gran.

Pareixen miniades
santetes mitgevals
de lletres capsaleres
d'un gòtic monacal.

Un Bon Jesus vesteixen
que el sol l'envejarà,
en tranc de beneir-vos
alsada té la mà.

Quin Sant Josep més càndit
florit de castedat!
Oh! San Miquel arcàngel
fiblant de potestat!

De aixervits apòstols
bé se remou l'esbart,
quiscún du el seu suplici
etern, gloriatjat;

sos vestiments llambretgen
de tots colors brodats,
com si de tota rassa
ells fossen la senyal.

Vestint-se s'ajudaven
en la sandalia i mant...
(Jesús la nit de Cena
els peus les va rentar!),

Si ho són polits els àngels
d'or pur i argent tapats!
les ales ben obertes...
(que sols estàn de pas!..)

a la Custodia augusta
floretes tiraran...
les flors de les canastres
en mig d'encens sagrat...

Oh! campanar repical...
per què per què ets tardà?
la visió ja és llesta
i al poble es vol mostrar...

al poble que s'allarga
com regi rossegai
a l'Hostia Sacrosanta...
quant passa triunfal;

com un grapat de perles
a lloure, brillarà,
en rastre de tendreses,
en glops de claretat...

A. CAIMARI

Vida popular del B. Ramón Lull

CAPÍTOL VII

MARTIRI

El 29 de Juny de 1315, hora-baixa, allà lluny en l'horitzó, entre llevant i migjorn de s'ampla badia de la Ciutat de Mallorca, se mig-veia una barca genovesa, que portava un ric tresor, que, conegut lo'n demà, havia de posar en connotació a tots els habitants de dita ciutat.

El 26 d'Abril de 1313 Ramón havia fet, a Mallorca, testament, en que manifesta un gran amor a l'Església Catòlica i dona disposicions per sa distribució i conservació dels seus llibres, pels quals tant se preocupava. Es que Ramón se preparava per fer un tercer viatge a terra de moros i pressentia que aquella havia de ser sa derrera expedició.

Parteix cap a Sicília i s'atura de passada a Messina a on escriu alguns llibres. Desde Sicília pensava embarcar-se en direcció a Africa, pero pensant-ho millor comprengué que li seria més fàcil aquesta expedició desde Mallorca, puis el Rei Sanxo havia renovades ses paus amb so de Túnez, i per això regressa a sa nostra illa per emprendre, desde aquí el seu últim i tant desitjat viatge a terra de moros.

El 14 d'Agost de 1314 deixa Mallorca. L'acompanyaren an es port gran multitud de gent i ets jurats, i tots se dolien moltíssim de sa seua partida. Un mes després escrivia an els jurats fent-los a sebre sa seua arribada a Bugia. Desde aquesta ciutat se va traslladar a Túnez, com consta de sa data d'alguns dels seus llibres; mes passat algún temps es troba altre volta a Bugia a on sufrí gloriós martiri.

An es principi, com de costum, aniria treballant secretament en sa conversió dels infeels; pero, veent que no poria permeneixer ocult per més temps, perque ja eren molts els qui tenien noticia des seus trabais i perque el foc que cremava dins son pit s'esforçava per sortir defora, va comensar a predicar públicament. Es pres d'orde del Rei; se reuneix son consell que resol sa mort d'En Ramón; es tret de sa presó i conduït an ès lloc des suplici, a ses afores de sa ciutat, a sa vorera de la mar; i mentres tant Ramón caminava an es suplici, content i alegre de veure que s'arrembava es moment de recuir es fruit des seus trabais i fatigues, ani-

mat i ple de fortaleza los anava encara predicant sa fe de Cristo.

Molt solemne va esser pels moros s'execució de sa sentència dictada contra En Lull. El mateix Rei la va autorisar amb sa seua presència; i fermat En Ramón a un tronç, es botxí encarregat de sa execució de sa sentència descarrega dos cops d'alfanx demunt es seu cap, i immediatament es poble que hi assistia va comensar a tirar pedres contra es nostro sant, de les quals molt prest es va veure cubert.

El port de Bugia era molt concorregut pels comercians cristians de ses costes de s'altre banda des Mediterrani. Se trobaven llevar en dita ciutat uns mercaders genovesos (documents antics mos conserven el nom de dos d'ells: Esteve Colón i Lluís Pastorga) que coneixien En Ramón i que enterats de sa seua cruel mort, se presenten an el Rei i li demanen permís per dur-se'n amb ells, que feien contes embarcar-se dins poc temps, el cadavre d'aquel cristià. Los va guiar per descubrir es còs des nostro sant una piràmide de llum que demunt ell s'aixecava. Separen amb sagrat respecte ses pedres que el cubrien i amb molt d'esment el duen a sa seua barca. Quant demanaren an el Rei aquell còs, ademés de cumplir amb un precepte de caritat cristiana, ho feien amb intenció d'enriquir sa seua ciutat natal amb un tan preuat tresor; mes quant veren que En Lull tornava en sí i donava encara senyals de vida, mudaren de parer i resolgueren abordar a ses costes més pròximes, que foren precisament ses de Mallorca, patria d'En Ramón, per d'aquesta manera poder atendre millor an es seu estat delicadíssim. Molt prop de Cabrera va entregar sa seua ànima a Deu dins sa nau d'aquells genovesos, el seus amics. Aquesta es aquella barca que s'horabaixa del 29 de Juny de 1315 se mig-veia allà lluny dins l'horitzó entre migdia i llevant de s'ampla badia de sa Ciutat de Mallorca, i que duia un ric tresor, que, conegut lo'n demà, havia de posar an connotació a tota sa ciutat.

Quant veren En Ramón mort, altre vegada pensen dur-se'n a Génova aquell sagrat còs d'un màrtir; pero ja fos que els vents els-e fossen contraris, o que per por des pirates creguessen més convenient continuar es seu viatge lo'n demà dematí, o que tenguessen que proveir-se d'aigo o d'altre cosa necessària, ès lo cert que se refugiaren dins sa badia de sa Ciutat de Mallorca i que donaren fondo a Portopi. Dematinet lo'n demà volien partir, mes una forsa irresistible els ho va prohibir; i veent amb això sa ma de Deu i que era sa seua voluntat que el còs des seu sirvent fos guardat pels seus, passen a donar avis a ses autoritats de sa Ciutat.

Fou aquell dia molt solemne per tota Mallorca. Sentiments de pena i de dolor a los quals se sobreposaren els de una santa i devota alegria embargaren el cor de tots els habitants de sa Ciutat. S'organisa solemne processó, en la qual han de prendre part tot es poble i ses autoritats de Mallorca. I mentres ses campanes de sa Ciutat toquen, després que els mercaders genovesos hagueren entregat amb llàgrimes an ets uis es sagrat deposit a sa familia d'En Lull i tota sa Ciutat de Mallorca, regressa sa solemne comitiva, en la qual hi van el Bisbe, el Representant del Rei, els Oidors reals, el magnífic Jurat i demés autoritats amb sos seus vestuaris propis, el clero de ses Parroquies i ses diferents ordes religioses, tota sa noblesa i una gran multitud des poble.

Per s'opinió de santedat en que era tengut En Ramón i pels molts de miracles que s'obraren al passar el seu cadavre, no fou sepultat en es sepulcre des seus pares a sa capella de S. Marc de la Parroquia de S. Eularia, sinó que fou entregat an es Freres Menors que eren estats els seus principals protectors i dels quals havia rebut es cordó

de terciari que vestia; i dins una caixa de fusta fou col·locat provisionalment en la sacristia de l'Església de S. Francesch.

Vulgue, es nostro Beato, desde el cel dispensar-mos sa seua protecció.

JAUME BORRÁS

El Congrés Litúrgic de Montserrat

Organització general

I. El Congrés Litúrgic de Montserrat s'inaugurarà el dilluns, dia 5 de juliol, a la tarde, i tindrà sa clausura el matí del dissabte, dia 10.

II. Hi ha dues categories de congressistes: *il·lustres* i *actius*. Els *il·lustres* satisfaran la quota de 25 pesetes; la dels *actius* serà de 7 pesetes.

III. A canvi d'aquesta despesa, els congressistes rebran una carta de membres del Congrés, corresponent a la seva qualitat, i la deurán exhibir per a fer ús dels seus drets.

IV. Els congressistes tindrán dret: a) a les rebaixes de preus en els trens i b) a l'assistència a les funcions litúrgiques, a les sessions generals i a les privades de les Seccions; c) a acompanyar-se de ses families, si inscriuen a sos individus com *adherits* amb la quota de 3 pesetes; d) a la Guia del Congrés, el repartiment de la qual s'anunciarà oportunament.

Els *adherits* tindrán dret a les rebaixes dels trens i a l'assistència a les funcions litúrgiques i sessions generals, rebent un títol especial.

V. Les Companyies dels ferrocarrils del Nord, M. Z. A., Olot a Girona, i del Cremallera, han concedit pels congressistes la tarifa especial X, que importa una rebaixa aproximada del 50 per 100 pel bitllet d'anar i tornar. Per a poder-ne fer ús, rebran els congressistes un títol especial amb les indicacions pràctiques. Aquesta rebaixa val des del primer al 9 de juliol, per l'anada, i des del 6 fins al 20, per a la tornada.

VI. L'Abadía de Montserrat reserva totes les habitacions exclusivament per los congressistes durant els dies del Congrés. Per a la millor organització dels hostatges, deuen els congressistes omplir el *butlletí de inscripció*, en el qual posaran els dies que hi serán; si van amb familia, els *adherits* que els acompanyarán; si s'agrupen amb altres congressistes, el número del seu títol, i, finalment, els sacerdots indicaran el torn dins el qual desitgen celebra, tal com ve detallat en el *butlletí* que es facilita en tots els centres de inscripció.

VII. Els centres principals de inscripció són: Associació d'Eclesiàstics (Canuda, 10, Barcelona) i Abadía de Montserrat. En tots els Bisbats, el Reverendíssim Prelat han constituït les corresponents Junes Diocesanes, porguent-se inscriure en els llocs per elles designats. A Barcelona es reben inscripcions a la Oficina de la Junta Diocesana (Palau Episcopal), Llibrerías Subirana, *Hormiga de oro* i *Revista Popular*. La Junta espera que tots els centres de cultura i acció catòlica es farán, de bon grat, llocs d'inscripció.

VIII. El Congrés constarà de doble serie d'actes generals. Al matí en la Basílica, solemnes funcions litúrgiques per a fer conèixer i participar al poble cristià en l'esplendor del culte en ses diverses manifestacions. A la tarde, en el claustre, degudament disposat i ornat, hi haurán les conferències generals, il·lustrades amb audicions gregorianas i projeccions artístiques. A aquests actes poden assistir-hi tots els congressistes i adherits.

IX. A més, el Congrés es dividirà en tres Seccions especials: d'*Estudis Històrics*, *Gregorianisme* i *Ministeris sacerdotals*, aquesta última exclusiva per a clergues. Aquestes Seccions

tindrán llurs sessions privades en l'interior del Monestir i es regirán pel seu respectiu Questionari als temes del qual podrán tots els congressistes enviar comunicacions fins el dia 28 del pròxim juny. Els ponents de cada Secció farán el raport dels treballs enviats, reservant-se la Junta la facultat de senyalar les memories que s'hagin de llegir durant les sessions privades. Les mocions es ferán per escrit, regulant la Presidencia, que tindrán els Prelats, la oportunitat de les discussions orals sobre les mateixes. En la sessió de clausura es llegirán les conclusions preparades en les Seccions.

X. La Junta cuidarà la publicació d'un volum, contenint els treballs del Congrés. Als congressistes s'els farán condicions especials per a la seva adquisició, cas de no poguer-se repartir gratis.

N'Amet

Un senyor llogà un morató, que havia nom Amet an-a-qui feia fer feina com..... un negre; unes vegades fent que li anàs cou cou derrera, altres que li conràs una possessioneta que tenia un tros enfora.

Apenes badava ets uis N'Amet els dematins quant ja el sentien gremolejar, passant es mateix rosari:

—Senyor ja on pec es salt avui?
¿Quines feines me mana?

Un dematí li diu es senyor: Mira Amet, convendria que t'en anasses a sa possessió per espedregar-la i en venir es vespre me duràs un pané de cireres d'es cireral que tan m'agraden. N'Amet que era de bon manament, pren sa senaia que es mojal es vespre abans li havia adergada i cap an es tai senyalat manca gent.

Quant e-hi arriba sent correr ses rates per dins sa panxa; i creguent porer-la se treure de mal any, amb qualque republicà de galliner rostit, es contes li sortiren errats. Quant destapa sa senaia e-hi veu poc concert ferm. Queda amb sa sanc apresada pero després d'una estona resol no pensar-hi més. Afina es cireral e-hi destria devall un bon lloc per fer-hi es jornal aquell dia i tot remugant que

qui mal menja i mal beu
no està obligat a fer lo que deu,

s'arribà a convencer de que aqueixa reflexió per aquell cas valia tant com pesava, i va exclamar:

Tomba Vidal
devall es cireral

I mentres tant posava es seu buc a bon port devall aquest abre i es senyor.....ja me vendrà derrera amb un pa calent.

Quant estigué cansat de no fer res, fa un poc de dissapte dins sa senaia, que en molt poc temps hagué escurat es recons, espera que se fassa horabaixa per estrenyer-li a continuar sa feina de descansar a ca's senyor.

A on te trobes, Amet, li hagué de dir aquest quant el vé el vespre.

¿A on? allà mateix... a devall es cireral, respòn es missatge sense cap rua a sa llengo.

En conte de que n'Amet acabàs sa feina comensada es senyor l'ondemà le hi torna enviar.

Arriba es vespre i e-hi torna haver ses mateixes completes fins que es senyor se malpensa si aquella cara de pocs amics li feia jueus a les barbes, pero volgué sebrer-ne la prima, i per això crida es mojal, li diu: Mira, veste'n a sa possessió i vetla N'Amet a veurer si li afines se maganya i llavor m'informaràs de la a fins a la b.

Es mojal ben dematí s'en va cap an es troç de terra, s'amaga derrera una paret desde a on poria vetlar es blé a N'Amet.

Arriba aquest un poc més tart, mira sa senaia; fent-s'en tres unses de tot diu un poc fort

Qui mal menja i mal beu
no esta obligat a fer lo que deu;
tomba Vidal
devall es cireral.

posant tot seguit ets ossos de pla. Es majoral e-hu va a contar an es senyor qui justificà en cert modo sa manera de portar-se es seu missatge, resolguent tractar-lo millor. Així e-hu fé es senyor. L'ondemà omplí sa senaia de més bon concert, posant ademés una botella d'aigordent perque pogués de tant en quant mirar el sol. Arriba an'es tai i quant veu es bon recapte tot gojós exclama:

Qui be menja i be beu
esta obligat a fer lo que deu.

i dit i fet, amb quatre grapades deixa aquella terra tan neta de pedres, que ni amb tots ets uis d'un covó d'altaxeta n'hagueseu afinada cap per un nat senyal.

Un dia qu'es senyor li espolsava sa murta per haver feta N'Amè una de ses seues balandines, més encés qu'un cabo de realistes es missatge li digué: Tu pega mi, jo matà a tu. Ja e-hi anam errats, digué es senyor sentint aquestes comendacions: i prenguent sa figa p'es capoll: que s'ha pensat aquest estimat que som com En Sem qui dava pau a vespres, jo t'assegur que te posaré an es banc d'es negres, quant pensarás senyar-te te treurás la vista. Ell aquesta gent en prendre sa brilla en ses dents tisoretas han de ser.

Dit i fet; es senyor convida es seu missatge Amet a fer una pescada i quant son dalt un gran penyalar taiat a plom demunt la mar, es senyor diu a N'Amè i Vina i vorás quin mulà més gros passa frec no frec sa penya per su aquí baix! ¡Germanets de Deu! ¡Vaja quin pexarro! N'Amè guaita curiós, i mentres cercava amb la vista aquell pexot es senyor amb una sempena l'envià a fer vaumes o a veure S. Pere.... Així m'ho han venut i així e-hu torn vendre i qui no li agrada que e-hi posi flocs que trobar noves rondalles mallorquines no és tan fàcil de dur-ne un retaullet a S. Matgí.

A. PONS.

Impressió

La processó caminava pausadament, carrer amunt, de cap a l'Església. El Sant Cristó dels Navegants, que és p'els cataliners lo que la Sang p'els ciutadans, acabava la seua carrera triunfal com ho és cada any.

A mitjàn carrer gran, els colrats mariners, que duien demunt ses espalles la preciosa i per molts desitjada càrrega, acostaren la Sagrada Imatge a un balconet d'uns estudis humils. Una dona i una jove, amb ses cares ploroses, tiraven flors esfullades an el Sant Cristó qui casi tocava els ferros del balcó.

S'apartaren les dones, i en mig d'elles aparegué un homo d'una mitja edat que també es posà a tirar flors, coneguent-se prompte en la manera de fer-ho que estava cego.

Tirant flors a l'aire, la seua cara de mariner se tramudà tota i aquells ulls morts se badaven més i més, empenyats en veure l'Imatge beneïda. Jo no he vist mai tanta vida a uns ulls morts; mostraven ells ben a les clares la fe intensa i fonda d'aquell pobre mariner....

Amé un gran esclat de plors mostra 'l cego la pena amarga que amarà son cor quant es va donar compte de la trista realitat, i els mariners que duien el Sant Cristó, i els homos que anaven a la processó i els qui la miraven passar, tots feren chor an aquell esclat de sentiment.

Amb els cors fonament commoguts seguien tots son pas, i el pobre mariner quedà cego com antes, però amb els ulls de la Fe oberts, ben oberts... Tal volta fonc aquest el gran miracle obrat p'el Sant Cristó dels Navegants. Oh! que és més incurable la ceguera de la Fé que la material; i més necessari a la fé el veure-hi amb els ulls de l'esperit que amb els de la cara. ¿Qui sap, qui sap, si s'obrí el miracle ocult per preparar l'altre?

Així ho demanaven an el Sant Cristó dels cataliners, amb els ulls plorosos, molts dels qui havien presenciat la trista escena; mentres la processó caminava pausadament, carrer amunt, de cap a l'Església....
Palma-maig-1915.

FAR.

BELLESES DE MALLORCA

La Cova del Pilar

Entre'ls ports de Felanitx i Manacor, com a mitjàn lloc, hi ha, a la costa de Mallorca, una cova poc coneguda com no sia p'els mariners i contrabandistes, anomenada la Cova del Pilar.

Es dita cova una de les més admirables que s'hagin vistes mai en tota la costa de l'illa, aont tantes són i tan sorprenents les que obrin ses boques superbes demunt la blavor de les ones; perque en ella's troben juntes filigranes creades per filtracions centenàries —semblants a les de les properes Coves del Drach i del Pirata— i asprors sublimes de sobirana grandesa que evocuen les invencions més imposantes de la mitologia.

Imaginau una sala immensa, de figura irregular, però plena d'harmonia en ses proporcions, uberta per llevant a la claror del sol i a la música de les ones, que en dies de temporal arriben fins al fons meteix de la cova; amb un sostre que és una pura maravella, un artesonat d'estalactites com mai cap artista, per poderós i pacient que sia, sabrà donar-ne idea ni tral·lat. Apunten les unes, indecises encara, com temoregues del buit que baix d'elles troben; les altres s'allarguen, com llançes que amenaçen el cap del atrevit que torba, amb sa ridícula presència d'homo de ciutat moderna, aquella augusta pau milenària; aquestes penjen i se desfàn en amples plec de senyera; s'obrin, aquelles, com branques d'arbre colossal que arriben fins a terra i formen ja com grans columnes que aguanten el sostil; i entre totes fan un conjunt tan esplèndid, tan ric i delicat, que la vista s'hi encanta i recrea, com devant la més alta mostre de la bellesa d'aquesta Mallorca adorada que fins a devall terra es més hermosa que'ls palaus més famosos del mon.

Solen esser les coves fosques, que vol dir tristes. La seva obscuritat oprimeix el cor i deixa una impressió d'engorgiment i amargura, que no s'esborra ni amb el recort de ses sublimitats. Però aquesta és una cova lluminosa, una cova que, sense rebre directament els raigs de sol, és plena d'una dolça claroreta blavosa, com la que prenen les montanyes llunyanes, a l'hora baixa, mentres el dia mor darrera d'elles.

Per altra banda, columnes i parets i estalactites són en conjunt una festa de colors suavíssims, que pareixen reproduir les transparencies i els tons del aigua del mar que a l'entrada s'extén en infinites coloracions variades. Són aquí els verds, uns verds de molsa i de humitat, semblants a rics velluts; allà els colors del cel pàlit, que recorden aquelles precioses sedes antigues que, al perdre una mica'l color, guanyaren en delicadesa i encant; més amunt, roses suaus, com mans d'abadesa; vaguetats opalines, tons esmeragdins,

grogors d'or vell, notes fosques del color d'aquelles bones i oloroses fustes antigues...

Abaix, un cocó ple d'aigua reproduceix amb fidelitat superior a la de tot espill, l'imatge reduïda de la cova, que sembla una catedral vista dins una pica d'aigua beneïta; i és aquella aigua, en tal lloc aigua sagrada, aigua llustral, de suprema virtut purificadora.

El magestuós repós que umpl la cova sols se interromp p'el vol dels coloms seuvatges que hi nien, per la remor acompassada de les ones que, allà fora, fan ballar els raigs de sol en plena testa major de llum i d'armania.

Dins aquesta soletat adorable, reviu, amb tota sa forsa, l'ensomni grec que poblà de poesia paratges semblants. Com aquesta devia ser la profunda grotta de Calipse, aont un día Ulises penetrà. Mirant les aigües, a la sortida, per entre la vegetació submarina que amaga les roques del fons, pensau veure els ulls verds de les sirenes i sentiú l'atracció poderosa de sa gracia terrible i de sos pits frescs com poncelles humides per una pluja de maig.

F. E.

RONDAIA DE MENORCA

S' aada

Assó vol dir qu'eren dos germans, un qu'era de nom Pere i s'altra Juan.

An en Pere li faltava s'aigu d'es granar; no tenia tot es seny, però lo que li faltava d'allò que no hu venen, li sobrava de gana, perque heu de pensar i creure que de més menjadós qu'ell no era bo de fer trobar-ne en tot es terma.

En Juan era condret, viu com un'espira de foc, sempre sabia quina l'havia de fer. Festetjava a un lloc enforet i li costava prou anar a veure s'atlotà, per assó moltes vegades he hi romania.

Un fosquet qui en Juan s'arrenjava per anar a festetjar an es lloc, en Pere li diu: Juan, o Juan, jo també hi vui venir.

—No hu vui, —digué en Juan —perque ets massa menjador i me feries empaeguir.

—No, Juanet —comensà a dir en Pere —no menjaré massa, creu-me, no te faré quedar malament.

—T'he dit que no hu vui per massa golafra qu'ets.

—Juanet digues sí, Juanet digues sí, i jo t'assegur que menjaré poc, mira, tot d'una que me dirás prou m'aturaré.

—Tronya per tu —li arribà a respondre en Juan; —mira que hu ets caparrut! ell quant te poses una cosa dins sa closca en vols sortir en la teva. Res, porem fer uns pactes, quant jo trobaré que ja ets menjat prou te faré senyal, te calcigaré es peu amb es meu i tu tot d'una t'ets de dixar de menjar.

—Be, així hu fere idó, t'ho ben assegur.

En Pere s'enllestex també i ja son partits cap an es lloc tots dos junts.

Quant s'atlotà d'en Juan les veu venir s'en va a s'avia i li diu: En Pere i en Juan qui venen, i jo no se que'ls he de donar per sopar.

S'avia li va dir: ¿Qué no te recordes qu'en Juan digué un día qu'an en Pere li agradava tant s'aada? Jo fos de tu'n faria.

—Teniu raó. Bon pensament.

En Pere i en Juan arriben, bona nit, bona nit, i en Juan se posà a festetjar fins que va ser hora de sopar.

S'asseven a sa taula i quant treuen s'aada heu de pensar i creure que en Pere se la menjava amb sa vista, creg que tot sol se l'hauria acabada tota. Però germanets heu de pensar que va esser tant malsortat que just havia pigat unes quantes cuerades sa cusseta

de la casa qui estava devall sa taula i fa ferir es peu.

¿Ell que no's creu qu'es en Juan que li fea senyal de que j'havia menjat prou? I ja'l tenim boca closa, que no'n vol mes.

—¿Peró com es assó —li deien —¿que no t'agrada?

—Si.

—Idó, menja, homu, no hi ha pò que mos l'acabem.

Be'l van pregar perque menjás, però ell de cap manera va voler tastar res mes. I no's que no tingué gana perque feia uns badais que obria una boca de pam. Però no volia fer quedar malament en Juan, tenia pò qu'aquet no'l renyás i no'n volgué mes.

Acaben de supar i com ve que's fosc s'en van as llit, Just que hi son en Pere diu an en Juan: Pareix mentida, ¿perque's que m'has deixat menjar tan poca aada a jo que m'agrada tant? Ell just que som hagut pigat un parei de mòssus ja m'ets feta sa senyal.

—¿Qui? ¿Jo? Jo no t'he dit res, i gros que hu trobava que menjassis tan poc, me creia que devies estar malalt o empaegit. Saps que deu havé estat sa cusseta que t'haurá calcigat es peu i t'ets pensat que era jo que te deia prou.

—No, ¡i jo teng una fam! ¿Vols que hi vagi a pujar sa qu'ha quedada i me la menjaré?

—Ves-hi, si vols.

En Pere baixá d'es llit i en faldaret s'en va anar a les fosques a sa cuina i pujá tota s'aada que havia sobrada des vespre.

Quant pujava, paupant, paupant, en lloc d'entrar dins es seu estudi va entrá dins es de s'avia qui roncava amb uns bons búfuls.

—¡Que bufes tant! —deia en Pere pensant-se qu'era en Juan —no veus que ja es ben fret?

I sa veia qui no s'aturava de roncar i ell bones cuerades i bons mòssus, no'n tenia gens de paresa a ses barres per roegá, i com sentia aquells búfuls deia de tant en tant:

—Ben freda es, no importa que bufis, no.

Ell a les fosques i tot se la va acabar i allavores va tornar sa ribella a sa cuina.

Quant pujá altra volta, no's va errá, s'en va dret an es llit d'en Juan, s'hi ajeu i li diu: —¿Que tenies tant de bufar as temps que me menjava s'aada? ¿No veies qu'era ben freda?

—¿Que dius, que dius? Jo no he bufat ni sols t'he vist —digué'n Juan, —¿O te l'ets menjada ja?

—Si, ¿que no te recordes que tu bufaves?

—Ara ja veig que te deus haver equivocat d'estudi i haurás anat a menjar-te-la dins es de s'avia. ¡Ja m'haurás fet quedar malament! No tenim altre remei que ben dematinet t'en vagis sense dir res, i jo ja hu arranjaré. Tu aixequet prest i vesten cap an es portal, agafes sa porta, l'obris, parteixes, i m'esperes enforet fins que jo vengui.

En Pere s'aixeca i a poc a poc s'en va, treu sa porta de pollaguera, se la carrega dalt es cap i ja's partit comes me valguen.

Un poc mes tart s'aixeca'n Juan, que doná mil excuses pe sa feta d'en Pere i se despedí de la casa; quant agafá's seu germá tot maleit com un ca rabiós, li va dir:

—Peró bèstia mes que bèstia, ¿qui t'ha dit que arrabassassis sa porta i te l'enduguessis? Totes les esguerres. No'n fas cap de be.

—Jo'm pensava que tu m'ho havies dit —respón en Pere qui sa suò li regalava per sa cara amb sa gran porta abrassat.

—No jo no mes t'havia dit que l'obrissis. ¡Peró res, ara ja está fet!

Camina que te camina, van trubar a sa vorera des camí dues ausines molt grosses i su abaix hi havia a s'ombra

una bona taula de pedra aont gent grossa, molts de dies hi anaven a fer baranetes i vegues.

—Aquí podem reposar—va dir en Juan. S'asseuen i en Juan s'en pensà una.

—Saps que farem—digué—pugem dalt aquesta ausina i si ve ningú a fer sa baraneta, as temps que menjarán les farem pòr, ells fugirán acurrents i tot es cabal que deixarán serà nostre.

Tal dit tal fet. Pugem dalt una d'aquelles ausines, en Pere hi estén sa porta de pla dalt dues branques i s'hi posa damunt.

Al instant comensen a sentir trepitx i renou de gent i van ser un ranxu qui s'acostava i amb ells hi havia un frare.

Aquella gent arriba, s'atraca a sa taula i mentres arretaven per fer sa baraneta, en Pere comença a dir baixet:—Juan jo no sé que teng, no estig be. ¡Ai! ¡Ai! no se si s'aada m'haurá fet mal. ¡Ai quin mal de panxa!

I al entre tant se movia per damunt sa porta i sa remolcava, s'acostá massa a sa vorera i a lo melló, pataplum, porta i ell tot caigué cap a vall i no s'aturaren fins abaix.

Quant aquell ranxu van sentir es dalt abaix de sa porta i en Pere qui queien, cametes tres-mus d'aquí, acurrents sense ni tant sols girar-se aderrera fugiren tots com a coets.

—Mestòts les ham retgirats massa, deia en Juan mentres devallava de s'ausina.

Quant fou abaix, alcen sa porta i aquesta va haver caiguda damunt es frare que va quedar mort en sec.

—¿I ara com heu ferem?—van dir tot esglaiats en Juan i en Pere que no s'en porien donar raó de sa passada.

—¿Saps que hem de fer?—diu en Juan—si'l duim a la vila, sa justícia mos agafará, du'l veurás.

En Pere se carrega es mort a bè bè i ja son partits endavant.

Afinen unes cases de lloc i aprop d'elies un figueral. El pugem dalt una figuera, el posen dret just que s'agontás amb es brancóns i es van amagar darrera una paret.

D'es cap d'una estona surt l'amo i tot d'una que afiná es frare dalt sa figuera comença a cridar:

¡Ah fraret, no fas miracle a está grasset, si me robes ses figures! Ala, ala, devalla de sa figuera que si no t'hi comparás malament. ¡Jo que no sabia qui era que me robava ses figures! Ja pots fugir si vols estar be. ¿Que no te mous?

I es frare qu'era ben mort ni se burinava, ni responia, i l'amo que no s'aturava d'avisarlo que baixás, fins que agafa un códul, i amb tota sa forsa li tira, tant dret que'l va ferir i ja hu creg, que *patapum* caigué en terra tant llarg com era.

En Juan i en Pere surten de darrera sa paret i comensen a cridar a l'amu:

—Ja la pagareu cara! ¡Ja poreu posar s'esquena a bon lloc! Donarem part a sa justícia de que heu mort es fraret.

—Per amor de Deu—va dir l'amu,—no digueu res a ningú. ¿Que voleu i vos l'endureu?

—Trecents durus—diu en Joan.

—Aquí els-e teniu—va di l'amu.

Els dos agafen es frare mort i es trecents durus i ja son partits d'allá ben contents, però mes hei quedava l'amo qui se ben creia qu'era ell qui havia mort an es fraret, i tremolava de por de sa justícia.

—Bon negoci es aquest, va dir en Joan—en trubassin un parei mes de tant botxets com aquet fariem bo.

Arriben aprop d'un altre lloc i fan es mateix pas. Planten es frare dalt una figuera amb un pané an es bras com qui cui figures i al punt surt l'amu també, que com afina es frare comença a cridar:—¡Ah fraret no fas miracle estar grasset, si tu te menges ses figures Jo que no sabia qui era qui me les robava. Debaixa, debaixa, si no te vols campar malament per aquí alt.

Ell no movia, ni peu ni cama, i l'amu agafa un códul, li tira i el va endevidar tant be que *patapuf* es frare va caure ben estirat.

Quant l'amu s'hi acosta i el veu ben mort, se creu qu'es estat es códul que li ha tirat i comença a tenir po i estar esglaiat.

Surten en Pere i en Joan i diuen:—Ja donarem part a sa justícia de que hau mort es fraret. ¡Ja la pagareu cara!

L'amu just que les sent, per descarregar-se desfeix lis diu:

—Que voleu i el vos endureu sense dir res a ningú.

—Quatrecentos durus—diuen ells.

—Vatlus-aquí, respón l'amu.

Els prenen es quatrecentos durus se carregen el mort i ja son partits per amunt ben alegres. Y l'amu s'hi va quedar tant com ells perque'l vien tret des fang.

Quant va esser boni bosc aquells dos van dir:

—¿I ara aont el traginam?

—Ja hu sé—diu en Joan,—esperem que sia ben fosc i el durem dins l'Iglesia.

Així hu van fer. L'entren dins l'Iglesia i el posen ajonaat dins una capella com qui resás i s'amaguen.

Quant van acabar ses funcions s'escolá qui anava a apagar ses llànties trupissá amb es frare de dins sa capella.

—Que fa aquí an aquestes hores?—li va dir s'escolá—Vamus, que teng de tancá l'Iglesia! ¡S'alsi, s'alsi dic! ¿Que no's mou? Que no hu hagi de torná dir s'en vagi qu'és tartr.

es frare allá ben aposentat que no's batejava per res i ell ¿que fa? li dona empenta i es fraret *papam* va caure de morrus ben allargat,

—I ara que hau fet?—digué en Juan qui amb en Pere va sortí de dins sa capella—No veis que l'hau mort? M'en vaig a donar part an es jutje.

—No hi aneu, per amor de Deu va dir s'escolá. ¿Que voleu i vos l'endureu sense dir res a ningú?

—Cinccents durus—diuen ells.

—Així mateix es molt—contestá s'escolá—però no hi ha remei, qui la fa l'ha de pagar. Vataqui es cinccents durus i manauvosne es meu asa per endurevos-lo.

Els agafen es dublés, carregen es mort dalt s'asa i cap an es cementeri s'ha dit.

Arrtben allá, obrin sa pedra de sa sepultura i asa i frare tot junt heu tiren cap endins. Però van deixar sa pedra un pam uberta perque s'asa pugués alenar.

D'es cap d'una estona senten peudes i rall; eren uns quants fadrins qui se provaven a veure qui tenia mancupor i anaven a seure's damunt sa sepultura.

Entren i veuen ses oreies de s'asa qui guaitaven p'es furat i tot d'una tenien pò però se revesteixen de coratje, alcen sa pedra, treuen s'asa i ja son partits cap a la vila amb s'asa de s'escolá.

I en Pere i en Juan s'en van anár cap a casseva, carregats de dublés i van viure ben rics fins que's van murir, i qui no hu creu que hu vaja a cercar.

ANDREU FERRER GUINART.

Frases mallorquines cristianes

La feina en diumenge, el dimoni la se menja

P'els errats de comptes va! Quants sensa emportar, treballen en diumenge!

Tant mateix no du cap profit lo que se guanya aquests dies; ni espiritual perque's contraria el manament de

Deu; ni temporal perque se fon sense deixar veure la pols. Molts n'hi ha que ho han tocat amb ses mans!

Rompre (o trençar) ses comes an el dimoni

Sabeu quant s'esdevé això? Idó quant una persona arma una mala passada quantra una altra, i aquesta endevidant tota sa trama, romp es filats que li paraven i desfá tota sa potranca. Llavo sol exclamar: *Herromput ses comes an el dimoni*.

Sabeu que és de vitenc aqueix elet? Se crema ses banyes de pensar quina la mos farà per enforçar-ne qualcún.

Dins la mar de sarts xala a les totes!

El dimoni no més li aguanya de banyes.

L'ha de sebre llarga s'estornell que se beu aqueixa!

De l'homo trempat per quesvuia, viu, aixeriví, i també un poc capet, ho diuen, de es reveler que *sab el dimoni a on se colga*.

El dimoni'n fé de ses seves.

En mig de baralles i fort telabastaix, que devegades s'alsen a ses cases o a on-se-vaia, el dimoni hi balla de capoll. Mesquí! No sab posar més que discordies entre families i entre pobles: *en fa de ses seves!*

Donar sa carn an el dimoni i els ossos a Deu

¡Si hi està lleig aquest obrar! Vaja! Passar la joventut no donant petjada bona, i la vellesa cruixida i corcada donar-la a Deu, i... bese-hu!

De joves textiu amb sant temor de Deu la corona de bones obres donant-li la carn florida de suavidad, i de viés tendreu uns ossos olorosos, que s'alegraran amb tremolors de santedat. Alerta! que llevoneses no vos diguen en to de fisconada: *El dimoni quant és vei se fa hermitá*.

El dimoni ja'l té per sa ganya

Aquell polissardo, sogueu d'en Barrufet i mal'anima que no s'atura de fer males passades, contra Deu i tot lo món, fins i tot aquí hu sol passar malament. *Ja crema en vida. No té perdó de Deu!* Ja està clar que aquesta darrera hu diuen per fer-ho gros, puis sempre Deu está disposat a perdonar, mentres un vulga deixar la mala vida.

Encendre una candela a Deu i una an el dimoni.

Que no n'heu vistes de persones que al dematí combreguen i al vespre no deixeu passar res per vert de teatres i saraus i diversions d'aquelles que Deu se'n apiat?

El Bon Jesús ja hu digué: *No poren servir a Dos senyors, a Deu i an el dimoni*. Qui no está amb Mi, està quantra. Tant de trampoletjar, anant coxeu coxeu, ara donant una cama a Deu i suara s'altra an el dimoni!

Darrera la creu ve el diable—Com el diable va a resar mira que't vol enganar

Es tan garrida sa virtut que fins s'hipòcrita i dolentás s'hi cubreix. Alerta! que no és tot or lo que lleva!

Molts se volen pintar sants, i que vos pensau que són? Sants de paper d'estrassa!

Hi ha algún diable entre mig.

Mirau, tot pareixía que devía anar llis llis.. bona voluntat i trunc no'n mancava! i ara mos surt bony o forat!

No vos apureu! amb seny i paciencio tot anirà vent en popa! Ja és veí el dimoni! però no li val, i desiara se'n du s'aumut p'es cap!

No està el dimoni per fer creus.

Me'n guardaré com de caure de fer aquesta *No está el dimoni per fer creus*. Cà ha d'estar! Tota la vida hu durá senyat damunt ses costelles lo que li costá el triump, del Bon Jesús!

No's sap senyar ni sap el Pare-nostre

Amb aquesta frase tapam la boca

desgraciada del bergantell o infant mal-criats que *per fer d'homos* escupen males paraules o flestonies que fan escarrufar.

¡Si hu és expressiva aquesta frase!

Faria empagaír els pares més poc remirats en s'educació dels fills si'ls ho tirassen a la cara! Si el Pare-nostro és lo primer que aprenen els infants quant se destrava la llengü amb la llet calenteta i amb la tremolor del *vou-veri-vou!*

Pobres infants que flestonen! Ponceles mostíes, mossegades d'oruga!

Vares treure una ànima del purgatori

D'agraíts deim això a la persona que, avisant-nos, mos alliberà de les conseqüencies inconvenients que serien vengudes de lo que mos proposàvem fer.

També ho diuen, quant dues persones s'avenen pronunciant una mateixa paraula o un adagi.

¡Jesús! Sant Paul—Homo de Deu!

—Homo sant de Deu—Oh Maria Vergel—Sant Antoni gloriós!— ¡Ai Bon Jesuset meu i tots els sants del cel!—Verge Santíssima del Sant Roser!—Gracies a Deu—Alabat sia Deu!

Aqueix esplet tan garrí de exclamacions caplleven seguit seguit dins la conversa familiar. Alegria, tristesa, admiració, esglai, tots els afectes descor esclaten amb una d'aquestes.

Llàstima que de vegades sien dites sensa sebre que's metgenquen. Però així i tot se sent el regust del cor mallorquí!

Es temps de dir Jesús.—Amb un sant i amèn.—Amb un alsar Deu

Ja és tenir poca vessa, per fer una feina o s'altra amb *so temps de dir Jesús*, o amb un sant i amèn. Idó n'hi ha de travessadissos que'n volen amb qui alenen, i lleven ses feines des vent amb un alsar Deu.

Aquestes expressions son cristianes a les totes.

No hi ha mal que per bé no venga

Ja hu poreu reparar bé! Cada punt sopegau amb un fet d'aquesta casta! Un té un cop fort dins sa familia, son pare es mort, torna p'es camí de Deu que havia deixat.

Deu permet que s'aixequin revolucions dins es pobles catòlics, i aquestes esperonen fora mida les conciençies dels homos d'orde per posar remei an es mal.

Es que la divina Providencia és sabia i no se complau en enviar-mos el mal per que sí, sino que sempre n'espera treure un bé. A voltes tambe diuen. *No hi ha desgracia que no hi haja ventura*.

Fer una cara de Pasco

Això no més és quant l'alegria vessa per sa cara, franca i trasparente.

Les festes de Pasco vessen gaubança damunt els pobles, poc temps antes plorosos esperant el Triunfador de la mort. Pasco significa *alegria* verdadera i de cor trasportat.

Es pecat pesa més que's plom

Mirau! qui hu via de dir! Una malifeta que pareixía tan oculta i ha bastat un no-res per sebre-se tot es fill! Es que ses parets tenen orelles!

Tant-mateix Deu ho veu tot! Idó duis una vida bona, feis ses coses bé, i no vos farán avergonyir davant Deu i tot lo mon.

Anar a Roma i no veure el Papa

Ho solen dir en moltes d'ocasions; quant van a festa, i no visiten el Sant, i en general quant van a part o banda i no veuen lo principal.

C.